

ĐAU ĐẦU MIGRAINE (G43)

I. ĐẠI CƯƠNG

Migraine là bệnh đau đầu thường gặp, diễn tiến từng đợt và kéo dài suốt đời. Tỷ lệ mắc bệnh tăng dần theo tuổi, nữ chiếm ưu thế. Bệnh có tính gia đình, tuy không nguy hiểm nhưng ảnh hưởng đến đời sống bệnh nhân.

II. PHÂN LOẠI: có hai loại chính

- Migraine có tiền triệu (kinh điển hay thể mắt): biểu hiện ở mắt như ám điểm chói sáng, bán manh.
- Migraine không có tiền triệu: thể thông thường.

III. ĐẶC TÍNH CƠN ĐAU MIGRAINE

- Thường đau nửa đầu có thể lan hai bên, từng cơn, theo nhịp mạch, cường độ tăng dần và dữ dội.
- Kèm theo sợ ánh sáng, sợ tiếng động, buồn nôn và ói.
- Đặc biệt ở trẻ em, hội chứng có thể không hoàn chỉnh và chỉ có triệu chứng liên quan đến hệ thần kinh tự chủ (Migraine thể bụng) hay thay đổi tình trạng tinh thần (cơn lẫn lộn cấp).
- Đặc điểm của đau đầu Migraine ở trẻ em:
 - + Thời gian đau ngắn hơn người lớn, khoảng 1 giờ.
 - + Thường đau hai bên trán hoặc thái dương hơn là đau chỉ một bên.
 - + Bệnh nhân thường khó khăn trong việc mô tả triệu chứng đau đầu theo mạch đập hay mức độ đau đầu hay các triệu chứng kèm theo như sợ ánh sáng, sợ tiếng ồn, buồn nôn khi hoạt động thể lực.
 - + Chú ý các triệu chứng đi kèm như mệt, khó tập trung, cảm giác lâng lâng.
- Một số hội chứng chu kỳ cũng được phân loại như Migrain:
 - + Cơn chóng mặt kịch phát lành tính
 - + Các đợt nôn ói có tính chu kỳ
 - + Migraine với biểu hiện liệt cơ vận nhãn

IV. ĐIỀU TRỊ

1. Điều trị cắt cơn

- Thuốc giảm đau: acetaminophen, NSAIDs như ibuprofen,...
- Thuốc chống nôn: domperidone, metoclopramide,...
- Thuốc đặc hiệu: ergotamine
- Thuốc an thần : nhóm benzodiazepine có thời gian tác dụng ngắn , nằm nghỉ ngơi trong phòng tối, yên tĩnh.
- Theo AAN: ibuprofen, acetaminophen có thể có hiệu quả. Sumatriptan xịt mũi có hiệu quả (sử dụng cho trẻ trên 12 tuổi, liều thấp tăng dần, cần loại trừ bệnh lý mạch máu).

2. Điều trị ngừa cơn : hiếm khi chỉ định ở trẻ em , chỉ sử dụng khi số cơn nhiều: trên 3 cơn mỗi tháng . Mục tiêu là không có cơn hoặc 1 cơn/tháng trong 3-6 tháng → ngưng phòng ngừa. Gồm thuốc chống trầm cảm ba vòng, β blockers, ức chế calci, sodium valproate, topiramate,...

3. Tránh các yếu tố khởi phát cơn:

- Thức ăn (chocolate, bột ngọt, tyramine, nitrate, rượu, bia,...)
- Sinh hoạt, ăn uống, nghỉ ngơi điều độ
- Giới hạn dùng caffeine, các thuốc kích thích, vitamin A
- Tránh các căng thẳng về mặt tâm lý
- Tránh các thuốc giãn mạch.